

Quicksan flora en fauna

Nabij Kleine Schoolstraat 8b te Hoek van Holland

Quicksan flora en fauna

Nabij Kleine Schoolstraat 8b
te Hoek van Holland

Opdrachtgever

Nivab Vastgoed Advies B.V.
De heer W. de Groot
Postbus 28
3150 AA 'S-GRAVENHAGE

Adviesbureau

Geofoxx
Jules Verneweg 21-15
Postbus 2205
5001 CE Tilburg
013 - 458 21 61

Status

Concept

Datum

22 december 2022

Projectnummer

20221164/SSCH

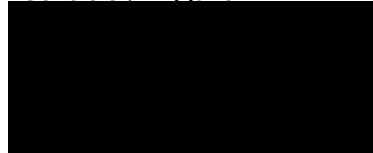
Documentkenmerk

20221164_a1RAP

Auteur

Controle / vrijgave

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Resultaten vooronderzoek	2
	2.1 Locatiebeschrijving	2
	2.2 Ontwikkeling/activiteiten	3
3	Wettelijk kader	4
	3.1 Wet natuurbescherming	4
	3.2 Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland	5
	3.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	5
4	Werkzaamheden, resultaten en interpretatie	7
	4.1 Werkzaamheden	7
	4.2 Bureaustudie gebiedsbescherming	7
	4.3 Bureaustudie en veldinspectie beschermde soorten	9
5	Conclusies en aanbevelingen	14
	5.1 Conclusies	14
	5.2 Aanbevelingen	15
Bijlagen		
1	Foto's	
2	Lijst jaarrond beschermde vogels	
3	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming	

1 Inleiding

In opdracht van Nivab Vastgoed Advies B.V. heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau¹, een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie nabij Kleine Schoolstraat 8b te Hoek van Holland.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de herontwikkeling van het terrein en in samenhang hiermee de bijbehorende aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Ook wordt beoordeeld of er natuurgebied nabij de locatie is gelegen en of een voortoets nodig is om effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

¹ De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

Geofoxx is een handelsnaam van Geofox-Lexmond bv, statutair gevestigd te Oldenzaal en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 06056452. Op alle opdrachten zijn de algemene voorwaarden van Geofox-Lexmond bv van toepassing. Deze voorwaarden zijn te vinden op geofoxx.nl.

2 Resultaten vooronderzoek

2.1 Locatiebeschrijving

De onderzoekslocatie is gelegen in het centrum van Hoek van Holland, in de provincie Zuid-Holland. De locatie staat kadastraal bekend als Gemeente Rotterdam, sectie B en nummer 5050. De onderzoekslocatie ligt binnen een bebouwd terrein met verspreid enkele kleinschalige groenelementen, waaronder enkele grasvelden met lage struikgroei, verspreid enkele solitaire bomen en bomenlanen. Het te onderzoeken terrein is omsloten door verharding en tuinen van aangelegene woningen.

De onderzoekslocatie betreft een braakliggend terrein met een opstal. Deze opstal is een voormalige paardenstal die momenteel wordt gebruikt als opslagruimte. De bodem van het terrein is deels bestraat, bevat een grasveld, drie solitaire bomen en een gebied met verschillende houtachtige en eenjarige planten.

400 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt de watergang de Nieuwe Waterweg. 2,5 km ten noordwesten van de locatie ligt de Noordzee. Het duingebied, dat onderdeel is van het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen, bevindt zich op 450 meter noordwestelijk van de locatie. Één kilometer oostelijk en noordelijk van de locatie is er landelijk agrarisch gebied waar hoofdzakelijk glastuinbouw plaatsvindt.

De locatiegegevens zijn beschreven in tabel 2.1. De situering van de onderzoekslocatie is weergegeven in figuur 2.1 (hiernavolgende pagina). De blauwe contour in deze figuur betreft het plangebied.

Tabel 2.1: Locatiegegevens

locatie		
Straat	:	Kleine Schoolstraat
Gemeente	:	Rotterdam
Kadastrale gegevens	:	Gemeente Hoek van Holland, Sectie: B, Nummer: 5050
Oppervlakte locatie	:	532 m ²

Figuur 2.1: Situering van de onderzoekslocatie en de directe omgeving. De onderzoekslocatie ligt binnen de blauwe contour. Bron: geodata.nationaalgeoregister.

2.2 Ontwikkeling/activiteiten

Een ruimtelijke ingreep kan negatieve gevolgen hebben voor de actuele natuurwaarden van de onderzoekslocatie. In deze quickscan is vooraf bekeken welke effecten op de actuele natuurwaarden optreden, als gevolg van de herontwikkeling van het terrein en de bijkomende voorgenomen werkzaamheden, waaronder de sloop van de opstal.

3 Wettelijk kader

3.1 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Hiermee zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet komen te vervallen. De Wet natuurbescherming voorziet in een wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. De provincie is hierbij bevoegd gezag uitgezonderd Rijkszaken (hoofdwegen, spoorwegen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, kustlijn, e.d.), waarbij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) bevoegd gezag is.

Algemene zorgplicht

De wettelijke zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) is altijd van toepassing. Deze houdt in dat nadelige effecten op aanwezige flora en fauna, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen moeten worden.

Gebiedsbescherming

Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels voorziet in omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming zijn specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzondere natuurwaarden. Het gaat dan voornamelijk om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het zogenoemde Natura 2000-netwerk. De in de wet opgenomen regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden omvatten onder meer maatregelen met het oog op behoud en herstel van leefgebieden voor vogels, van natuurlijke typen habitats en van habitats van diersoorten en van plantensoorten van Europees belang in een gunstige staat van instandhouding. Ook is een vergunningensysteem opgenomen met het oog op een toetsing van mogelijk schadelijke handelingen en de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om ter voorkoming van schadelijke effecten preventieve dwingende maatregelen te treffen.

Soortbescherming

De soortbescherming omvat drie beschermingsregimes met afzonderlijke verbodsbepalingen (zie bijlage 4).

1) Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

2) Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn de in het wild levende plant- en diersoorten die vallen onder bepaalde bijlagen van:

- de Habitatrichtlijn (Bijlage IV);
- het Verdrag van Bern (Bijlage I en II);
- het Verdrag van Bonn (Bijlage II).

3) Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn in Nederland in het wild voorkomende plant- en diersoorten die beschermd zijn aanvullend op de Europees beschermde soorten.

Houtopstanden

In de Wet natuurbescherming is de bescherming geregeld van houtopstanden. De kern wordt gevormd door een herbeplantingsplicht ingeval houtopstanden worden geveeld. Dit onderdeel wordt in deze quickscan flora en fauna niet meegenomen.

3.2 Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

De Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op 9 november 2016 de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland vastgesteld. Deze verordening vormt de uitwerking van de bevoegdheden die op grond van de Wet natuurbescherming aan Provinciale Staten en aan Gedeputeerde Staten zijn toegedeeld. In de verordening is de vrijstelling vastgelegd van een aantal soorten die onder de verboden van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming vallen ('andere soorten').

In totaal zijn 160 soorten opgenomen in de bijlagen, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (Wnb). Van deze soorten waren er 77 beschermd door de Flora en fauna wet (Ffw). Hiervan gold voor 25 soorten op grond van de Ffw een landelijke vrijstelling.

Bij de implementatie van de Wnb binnen de provincie Zuid-Holland is ervoor gekozen om de landelijke vrijstelling zoals die gold onder de Ffw, binnen de provincie Zuid-Holland voort te zetten onder de Wnb. Deze soorten betreffen alleen zoogdieren en amfibieën. Om te beoordelen of genoemde 25 soorten in aanmerking komen voor een provinciale vrijstelling is per soort gekeken naar o.a. de verspreiding en talrijkheid van de soort in de provincie Zuid-Holland. Hieruit blijkt dat de soorten molmuis, ondergrondse woelmuis en tweekleurige bosspitsmuis, niet of nauwelijks voorkomen in Zuid-Holland zodat een provinciale vrijstelling voor deze soorten niet is opgenomen.

Soortenvrijstellingslijst

De volgende soorten zijn conform de Provinciale verordening van provincie Zuid-Holland (d.d. 8 juni 2016) vrijgesteld van bescherming voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer:

Tabel 3.1: Lijst van soorten die in Zuid-Holland zijn vrijgesteld van bescherming.

Amfibieën	Zoogdieren (grondgebonden)		
Bastaardkikker	Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Bosmuis	Haas	Veldmuis
Gewone pad	Bunzing	Hermelijn	Vos
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Huisspitsmuis	Wezel
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Konijn	Woelrat
	Egel	Ree	

3.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van natuur- en landbouwgebieden met hoge natuurwaarden. Het NNN heeft als doel het behouden, beschermen en versterken van de rijkdom aan plant- en diersoorten (biodiversiteit). Hiermee dragen we bij aan een (inter)nationaal vitaal stelsel van natuurgebieden. De realisatie van natuurdoelen gaat zo veel mogelijk samen met het versterken van de landbouw, de regionale economie en de wateropgaven.

In het Natuurnetwerk Nederland liggen bestaande natuurgebieden, waaronder 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren (meren, rivieren, de kustzone van de Noord-, en Waddenzee) en alle Natura 2000 gebieden.

De bescherming van de NNN gebeurt via de regelgeving in de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wet ruimtelijke ordening door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen (Nota Ruimte) door in gemeentelijke bestemmingsplannen. In het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot

openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd. Bevoegd gezag hierbij is de provincie.

Natuurnetwerk Zuid-Holland (NNZH)

Het Natuurnetwerk Zuid-Holland (NNZH) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het NNZH bestaat uit grote en kleine Zuid-Hollandse natuurgebieden en alle verbindingen hiertussen. Natuur in de duinen, de delta en de veenweiden wordt versterkt, beschermd en met elkaar verbonden tot het Natuurnetwerk Nederland in Zuid-Holland. Want grote natuurgebieden zijn beter bestand tegen negatieve invloeden, zoals verdroging of overstromingen. Zo ontstaat er een veilige en aantrekkelijke leefomgeving voor mensen, dieren en planten.

4 Werkzaamheden, resultaten en interpretatie

4.1 Werkzaamheden

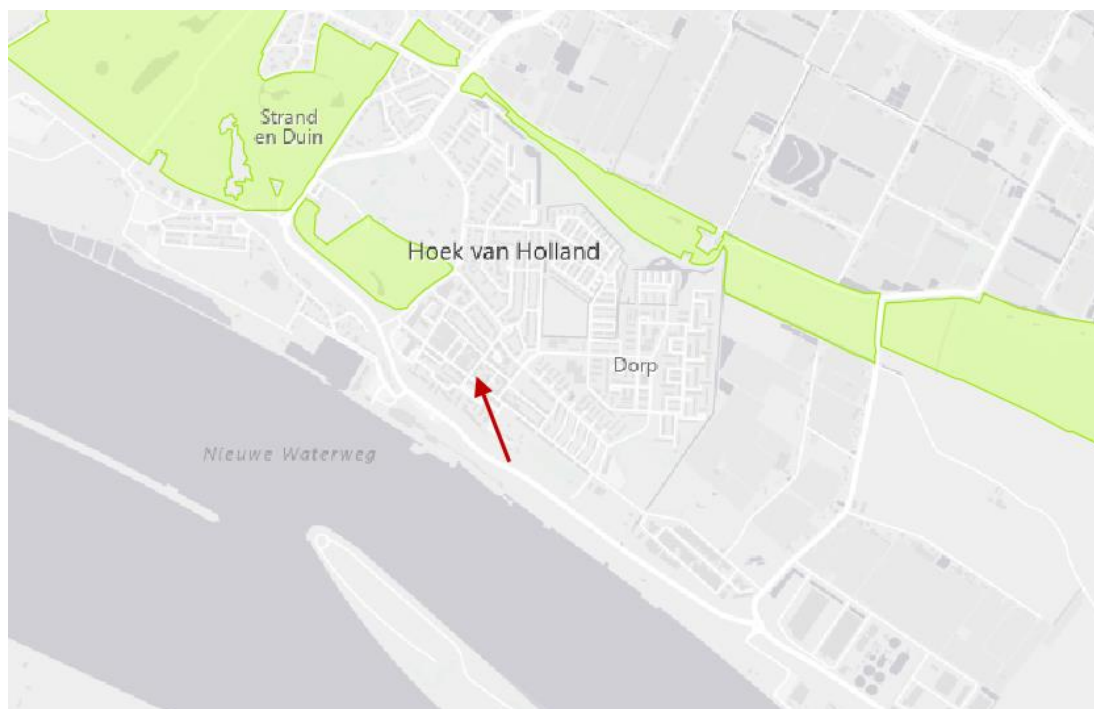
Geofoxx is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens hun gedragscode.

De werkzaamheden omvatten een bureaustudie waarbij de ligging van natuurgebieden ten opzicht van de locatie is beoordeeld. Tevens zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten geraadpleegd.

Daarnaast is een veldinspectie uitgevoerd om een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Beoordeeld is of de aanwezige habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van beschermde soorten (Wet natuurbescherming) amfibieën, ongewervelden, reptielen, vissen, vogels, zoogdieren (grondgebonden en vleermuizen) en flora. Ook is gezocht naar sporen van dieren en mogelijke broed-, foerageer- en rustplaatsen.

4.2 Bureaustudie gebiedsbescherming

In figuur 4.1 is een afbeelding opgenomen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.1: Kaart met de locatie (rode pijl) en het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen (groene contour). Bron: Provincie Zuid-Holland.

Op circa 0,5km noordwestelijk van de locatie bevindt zich het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen. Dit gebied is uniek, omdat het grotendeels bestaat uit 'oude duinen'. Het gebied is sterk ontkalkt en er komen verspreidheidsterreintjes voor, als gevolg van het

agrarische gebruik in het verleden. De meest voorkomende landschapselementen betreffen grijze, witte en embryonale duinen, duinbossen, graslanden, duinheiden struwelen, ruigten en plassen. Tevens zijn er een aantal oude landgoedbossen met een rijke stinze flora. De projectlocatie wordt omsloten door stedelijk gebied. In de directe omgeving zijn bovenstaande elementen derhalve niet aanwezig. Het Natura 2000-gebied ligt in zijn geheel (noord)westelijk van het studiegebied, waardoor de projectlocatie niet op een belangrijke aaneengesloten verspreidingsroute van de beschermde flora en fauna van het Natura 2000-gebied ligt. Directe negatieve effecten op de verspreiding van strikt beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden derhalve ook niet verwacht.

Door het drukke stedelijk gebied en de aanwezigheid van een drukke vaarroute 0,4 km zuidelijk van de projectlocatie, verwachten we tevens dat er geen verstoring op het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen optreedt op basis van licht en geluid.

Op 1 juli 2021 is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Hierin stond beschreven dat de gevolgen van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de sloop- en bouwphase buiten beschouwing gelaten kunnen worden. Deze vrijstelling is echter per 2 november 2022 komen te vervallen.

Het op 0,5 km afstand van de projectlocatie gelegen Natura 2000-gebied 'Solleveld en Kapittelduinen' bevat een aantal stikstof-gevoelige habitattypen, waaronder de embryonale duinen en vochtige duinvalleien. De afstand tussen de projectlocatie en deze habitattypen is niet voldoende om een negatief effect door stikstofdepositie uit te sluiten. Derhalve is een stikstofdepositieberekening (AERIUS-berekening) vereist.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het NNN bestaat uit bestaande en nieuwe natuurgebieden verbonden via ecologische verbindingzones. De Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in dit netwerk. In figuur 4.2 zijn deze gebieden weergegeven.

Figuur 4.2: Locatie met rode pijl aangegeven ten opzichte van NNN (groene contour). Bron: Atlas leefomgeving

Op circa 0,4 kilometer ten zuiden van de locatie zijn gebieden van het NNN aanwezig behorende tot de 'Grote wateren en Noordzee'. Dit is onderdeel van de natuurambitie Grote Wateren 2050, waar de mogelijkheid voor trekvisserij wordt gewaarborgd om vanuit de Noordzee de paaigronden in Duitsland en Frankrijk te bereiken.

Op circa 0,5 kilometer ten noorden van de projectlocatie liggen gebieden van het NNN die onderdeel zijn van de Nieuwe Natuur. Het betreft hoofdzakelijk (voormalig) agrarisch gebied, waar natuur-inclusieve landbouw wordt bevorderd.

Gezien de aard van de doelstellingen van de gebieden behorende tot het NNN en het feit dat er geen directe verbinding of ecologische verbindingzone ligt tussen de onderzoekslocatie en het NNN zullen de werkzaamheden niet tot een negatief effect lijden op het NNN.

4.3 Bureau studie en veldinspectie beschermde soorten

Met gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is gekeken of er binnen een straal van 1 kilometer van de onderzoekslocatie beschermde soorten zijn waargenomen in minstens de afgelopen 5 jaar. Hierbij zijn zowel de beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en 'andere soorten' meegenomen.

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaatsgevonden op 9 december 2022. Zowel de opstal op het terrein, de vegetatie op het terrein en de directe omgeving zijn geïnspecteerd. Tijdens de inspectie was het zonnig en drie graden Celsius. De inspectie is uitgevoerd in de middag door Sjoerd Schimmel, werkzaam als ecooloog bij Geofoxx. Het gehele terrein is geïnspecteerd. Onderstaand is de informatie uit de bureau studie en de bevindingen bij de veldinspectie gecombineerd geïnterpreteerd. Enkele foto's zijn opgenomen in bijlage 1. De afbeeldingen waar hierna naar gerefereerd wordt, komen overeen met de nummering van de afbeeldingen in deze bijlage.

Aanwezige biotopen

Bomen en lage en opgaande begroeiing

Op de locatie is veel begroeiing aanwezig. Er staan drie solitaire bomen: twee jonge esdoorns met een hoogte van ongeveer vijf meter en een volwassen paardenkastanje (bijlage 1: afbeelding 1, 2, 3, 5, 6, 16 en 17). Deze is ongeveer tien meter hoog. In geen van deze bomen zijn nesten waargenomen, tevens bevatten de bomen geen holen die als nest- of verblijfplaats voor boombewonende soorten kunnen dienen. Onder en deels in de paardenkastanje groeit klimop (*Hedra* sp.). Dit groeit ook op verschillende plaatsen tegen de perceelmuur. In deze klimop zijn geen nesten, of sporen van vogels aangetroffen (bijlage 1: afbeelding 3, 4 en 6).

Een deel van het perceel is bedekt met gras. Daarnaast is er een gedeelte waar een weelderige groei van diverse inheemse en cultuurplanten aanwezig is. Soorten die zijn aangetroffen zijn onder meer: brandnetel, braam, *Yucca* sp., vlier en diverse eenjarige kruidachtige planten (bijlage 1: afbeelding 1, 3, 4, 6 en 17). Deze (vruchtdragende) begroeiing kan voor diverse diersoorten als voedingsbron of als tijdelijke schuilplaats fungeren. Tijdens de veldinspectie is er gezocht naar (sporen van) kleine grondgebonden zoogdieren. Deze zijn echter niet aangetroffen.

Watergang

Op de locatie is geen watergang aanwezig. De dichtstbijzijnde watergang is de Nieuwe Waterweg op circa 0,4 km ten zuiden van de projectlocatie.

Bebouwing

Op de locatie staat een schuur gebouwd in 1960 (bijlage 1: afbeelding 1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14 en 15). Het is in het verleden gebruikt als paardenstal, momenteel wordt het als opslagruimte gebruikt. De muren zijn vervaardigd uit bakstenen en de buitenmuur beschikt over een spouwruimte. Deze is voor gebouwbewonende diersoorten, zoals vleermuizen, toegankelijk via stootvoegen (bijlage 1; afbeelding 7, 8, 13, 14, 15 en 16). Daarnaast is er een opening aanwezig in de buitenmuur die toegang biedt tot de spouwruimte voor kleine grondgebonden zoogdieren (bijlage 1: afbeelding 9). Aan de muur is tevens een nestkast geplaatst. Deze is niet in gebruik geweest (bijlage 1: afbeelding 15 en 15).

Het dak van het pand is bedekt met dakpannen (bijlage 1: afbeelding 1, 2, 5, 7 en 10). Deze liggen direct op een dakconstructie die is vervaardigd uit nauwsluitende betonplaten (bijlage 1: afbeelding 11). De openingen onder de nokpannen zijn door middel van cement afgedicht. Door verweer zijn enkele van de dakpannen en het cement beschadigd geraakt, waardoor er openingen aanwezig zijn die toegang kunnen bieden naar de ruimte tussen de dakpannen en de betonnen dakconstructie (bijlage 1: afbeelding 10). Door de nauwsluitende betonplaten leiden deze openingen niet tot de binnenruimte van de opstal. Bij nadere inspectie van het dak zijn er geen nesten van vogels onder de dakpannen aangetroffen.

Tevens bevat de opstal een dakoverstek waarin de dakgoot ligt. Tussen deze dakoverstek en de bakstenen muur zijn geen openingen aangetroffen (bijlage 1: afbeelding 7, 10, 13, 14 en 15).

Het terrein wordt omsloten door een gemetselde muur. In de muur zijn geen openingen aangetroffen en maakt het ongeschikt als verblijfplaats voor diersoorten. Wel is er vegetatie op de muur aanwezig (bijlage 1: afbeelding 3, 4, 6 en 12).

Voedselbronnen

Naast natuurlijke bronnen zoals zaden, bessen, bloemen en dergelijke, zijn ook menselijke bronnen, zoals vuilnisbakken e.d., aanwezig. Hier kunnen soorten als huismussen op afkomen die in de omgeving van de locatie zijn gevestigd.

Beschermde soorten

Flora

Uit de voorstudie komt naar voren dat er in een straal van één kilometer van de locatie de muurbloem (*Erisimum cheiri*) is waargenomen. Bij inspectie van de perceelmuur is deze soort niet aangetroffen. Er wordt verwacht dat de werkzaamheden geen invloed hebben op de aanwezigheid en de verspreiding van deze soort.

Amfibieën

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen. Er zijn wel waarnemingen gedaan van de vrijgestelde soorten bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Tijdens de veldinspectie zijn er geen waarnemingen gedaan van amfibieën. Door de afwezigheid van een watergang op de locatie en de ligging in een druk stedelijk gebied, worden op en rond de locatie ook geen amfibieën verwacht.

De lokale ingreep zal niet tot een negatief effect leiden op (strikst beschermde) amfibieën.

Broedvogels

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar 70 beschermde soorten in een straal van 1 kilometer zijn waargenomen (tabel 4.1). Hiervan zijn 17 soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Twaalf van deze soorten zijn 'categorie V-soorten'. Dit zijn soorten die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen slechts in sommige gevallen een extra nader onderzoek. Bijvoorbeeld als er geen alternatieve verblijfplaatsen zijn in de omgeving.

Tabel 4.1: Waargenomen vogels volgens de NDFF.

Appelvink	Grote zilverreiger	Sijs
Blauwe reiger	Havik (Jr. cat. IV)	Smient
Boerenwaluw (Jr. cat. V)	Heggenmus	Spotvogel
Bontbekplevier	Houtduif	Spreeuw (Jr. cat. V)
Boomkruiper (Jr. cat. V)	Huismus (Jr. cat. II)	Stormmeeuw
Boomleeuwerik	Kauw	Tapuit (Jr. cat. V)
Boompieper	Keep	Tjiftjaf
Boomvalk (Jr. cat. IV)	Kleine mantelmeeuw	Tureluur
Braamsluiper	Kneu	Turkse tortel
Brilduiker (Jr. cat. V)	Koolmees (Jr. cat. V)	Veldleeuwerik
Dodaars	Krakeend	Visdief
Ekster (Jr. cat. V)	Kramsvogel	Vuurgoudhaan
Fitis	Kuifeend	Waterral
Gaai	Lepelaar	Watersnip
Gekraagde roodstaart (Jr. cat. V)	Meerkoet	Wilde eend
Gele kwikstaart	Merel	Winterkoning
Geoorde fuut	Nachtegaal	Wulp
Gierzwaluw (Jr. cat. II)	Pimpelmees (Jr. cat. V)	Zanglijster
Graspieper	Putter	Zilvermeeuw
Groene specht (Jr. cat. V)	Ransuil (Jr. cat. IV)	Zwarte kraai (Jr. cat. V)
Groenling	Ringmus	Zwarte roodstaart (Jr. cat. V)
Grote bonte specht	Roodborst	Zwartkop
Grote lijster	Roodborsttapuit	
Grote mantelmeeuw	Scholkster	

Jr: Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, met daarachter in welke beschermingscategorie deze vallen.

Tijdens de veldinspectie werd er bij aanvang een groep van ongeveer 50 kauwen waargenomen die in de bomen langs de Kleine Schoolstraat zat zich rond de kerk begaven. Tevens werden er acht huismussen gehoord en gezien in de omgeving van de kerk en vervolgens over het projectgebied vlogen in oostelijke richting. Op het dak van de Prins Hendrikstraat zat voor een korte periode een zilvermeeuw. Twee pimpelmezen foerageerden door de struikachtige beplanting op het projectgebied.

Binnen het studiegebied zijn geen nesten van vogels aangetroffen. De bouwstijl van de woningen in de directe omgeving maakt deze erg geschikt als nestplaats voor vogels die in gebouwen broeden. Volgens de eigenaar van het projectgebied hebben er nooit vogels gebroed in de opstal. Dit is in lijn met de inspectie van openingen tussen de dakpannen tijdens het veldbezoek. De huismussen zitten weleens op het dak of in de paardenkastanje, maar hebben geen verdere binding met de locatie. De paardenkastanje zal in de nieuwe situatie behouden blijven.

De werkzaamheden zullen derhalve geen effect hebben op de nesten van broedvogels. Hierbij wordt opgemerkt dat de locatie in principe wel geschikt is voor gebouw gebonden vogels zoals huismus en zwaluwen. Hierdoor kan niet uitgesloten worden dat de locatie alsnog in de toekomst in gebruik wordt genomen door broedvogels. Het is daarom nodig om voorgaande eventuele werkzaamheden door een ecooloog te controleren of de locatie in gebruik is als essentieel foerageergebied of broedplaats.

Ongewervelden

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen. De locatie beschikt niet over de juiste biotoop of verbindingszone voor strikt beschermde ongewervelden. De lokale ingreep zal niet tot een negatief effect leiden op strikt beschermde ongewervelden.

De locatie vormt geen direct geschikt habitat voor beschermde ongewervelden. Wel is de locatie geschikt voor algemeen voorkomende ongewervelden.

Reptielen

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen. Op en nabij de locatie zijn tijdens de veldinspectie geen reptielen waargenomen.

De lokale ingreep zal niet tot een negatief effect leiden op strikt beschermde reptielen.

Vissen

Er is geen watgang aanwezig op de locatie. De lokale ingreep zal geen effect hebben op vissen.

Zoogdieren (grondgebonden)

Uit de voorstudie komt naar voren dat er in de laatste vijf jaar geen strikt beschermde zoogdieren waargenomen zijn. Wel zijn de vrijgestelde soorten egel en bosmuis gemeld. Tijdens de veldinspectie zijn geen sporen van grondgebonden zoogdieren waargenomen.

De lokale ingreep zal niet tot een negatief effect leiden op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. Op vrijgestelde soorten kunnen de werkzaamheden mogelijk wel een effect hebben, let erop dat de zorgplicht van toepassing is.

Zoogdieren (vleermuizen)

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar in een straal van 1 kilometer van de locatie waarnemingen zijn gedaan van de baardvleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis.

Tijdens de veldinspectie zijn er op de locatie geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. De opstal op de locatie is, door de aanwezigheid van een toegankelijke spouwruimte, geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen.

Naast de mogelijkheden voor nest- en schuilplaatsen is de locatie geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De aanwezige begroeiing biedt mogelijkheden voor onder meer de gewone- en ruige dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de watervleermuis.

Een nader onderzoek naar de functie van het gebied voor vleermuizen is vereist.

Invasieve exoten

Invasieve exoten zijn niet beschermd, maar kunnen voor de opdrachtgever wel een belemmering vormen. Binnen het NDFF zijn géén invasieve exoten* waargenomen binnen de grenzen van de onderzoekslocatie. Tijdens het veldwerk zijn eveneens géén invasieve exoten waargenomen.

*Binnen het NDFF systeem is alleen gekeken naar de soorten die staan op de zogenaamde Unielijst (EU-exotenverordening 1143/2014). Opgemerkt dat hier ook diverse soorten niet op staan, zoals de Japanse Duizendknoop.

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Nivab Vastgoed Advies B.V. heeft Geofoxx een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie nabij Kleine Schoolstraat 8b te Hoek van Holland.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de herontwikkeling van het terrein voorgenomen werkzaamheden en in samenhang hiermee de bijbehorende aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens is bepaald of nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Ook is beoordeeld of er natuurgebied nabij de locatie is gelegen en of een voorttoets nodig is om effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen. In navolgende paragrafen zijn de resultaten samengevat.

5.1 Conclusies

Onderwerp	Resultaat en interpretatie	Conclusie
Natura 2000	Op 0,5 km afstand van Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen.	Stikstofdepositieberekening (AERIUS-berekening) is vereist.
NNN	Op 0,4 km afstand van NNN Grote Wateren en NoordzeeProjectlocatie ligt niet binnen de verspreidingsroute van strikt beschermde flora en fauna	De werkzaamheden hebben geen invloed op het NNN.
Flora	Geen beschermde flora aanwezig op de locatie.	Geen nader onderzoek nodig.
Amfibieën	Beschermde soorten worden hier niet verwacht.	Geen nader onderzoek nodig.
Ongewervelden	Locatie niet geschikt als standplaats voor beschermde ongewervelden.	Geen nader onderzoek nodig.
Reptielen	Locatie niet geschikt als standplaats voor beschermde reptielen.	Geen nader onderzoek nodig.
Vissen	Geen water aanwezig. Locatie niet geschikt voor beschermde vissoorten.	Geen nader onderzoek nodig.
Vogels	Op de locatie zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Locatie potentieel wel geschikt voor broedvogels (bomen en openingen in het dak).	Geen nader onderzoek nodig. Aanbevolen wordt om buiten het broedseizoen te werken. Voorgaande de werkzaamheden dient de locatie vrijgegeven te worden door een ecooloog.
Zoogdieren (grondgebonden)	De begroeiing en materialen op de locatie bieden mogelijkheden als schuilplaats voor algemeen voorkomende kleine grondgebonden zoogdieren (egel en muis).	Geen nader onderzoek nodig, wél is de zorgplicht van toepassing
Zoogdieren (vleermuizen)	Het is niet uit te sluiten dat de opstal gebruikt wordt door vleermuizen.	Nader onderzoek vleermuizen is vereist

5.2 Aanbevelingen

Natura 2000-gebied en NNN

Vanuit de voorgenomen ontwikkeling wordt geen invloed verwacht op Natura 2000-gebied of de NNN. Het uitvoeren van een voortoets in dit kader is niet noodzakelijk. **Wel dient er een stikstofdepositieberekening (AERIUS-berekening) te worden uitgevoerd.**

Algemene zorgplicht

Deze locatie is al een langere periode niet meer intensief in gebruik, waardoor de aanwezigheid van niet strikt beschermde soorten of vrijgestelde soorten, zoals muizen en egel, niet uit te sluiten valt. De soorten vallen onder de algemene zorgplicht waarin aangegeven wordt dat ze niet opzettelijk te doden. **Om de schade te minimaliseren voor deze soorten wordt aangeraden om de sloop gefaseerd uit te voeren. Dit zodat soorten de kans krijgen om via een uitvluchtroute te ontsnappen en niet omsingeld raken.**

Broedseizoen

Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels wordt grotendeels voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli uit te voeren. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn (en geen jaarrond beschermde nesten), is overtreding van de wet niet aan de orde.

De locatie is in principe wel geschikt voor gebouw gebonden vogels zoals huismus en zwaluwen. Hierdoor kan niet uitgesloten worden dat de locatie alsnog in de toekomst in gebruik wordt genomen door broedvogels. **Het is daarom nodig om voorgaande eventuele werkzaamheden door een ecooloog te controleren of de locatie in gebruik is als essentieel foerageergebied of broedplaats.**

Vleermuizen

Op basis van alleen een quickscan kan niet worden uitgesloten dat de locatie in gebruik is als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. **Geadviseerd wordt om een nader onderzoek naar vleermuizen uit te voeren. Een nader onderzoek naar vleermuizen dient conform het geldend vleermuisprotocol 2021 uitgevoerd te worden met behulp van een batdetector in twee rondes: twee nachtbezoeken en een ochtendbezoek (15 mei - 15 juli) én twee nachtbezoeken (15 augustus - 15 oktober). Mogelijk dient aanvullend hierop een mitigatieplan opgesteld te worden en ontheffing te worden aangevraagd.**

Kap van bomen

Indien bomen gekapt worden, dient op basis van gemeentelijk beleid bepaald te worden of een omgevingsvergunning nodig is.

Bijlage 1: Foto's veldbezoek 9 december 2022

Afbeelding 1: Overzichtsfoto van de projectlocatie. Op de locatie is bebouwing aanwezig (voormalige paardenstal en opslagruimte). Een groot gedeelte van het terrein is door gras begroeid. Ook is er veel struikachtige beplanting aanwezig (links op de foto) en staan er drie solitaire bomen (twee ongeveer 5 meter hoogte en één van tien meter).

Afbeelding 2: Bebouwing op het terrein. Tevens de bebouwing in de directe omgeving zichtbaar. Op het terrein zijn verspreid losse voorwerpen aanwezig, zoals zwerfval, tuinmeubilair en bloempotten.

Afbeelding 3: Houtachtige beplanting op de locatie, waaronder bramen, distels, vlier en diverse kruidachtige planten. Tevens groeit er klimop (Hedra sp.) tegen de perceelmuur

Afbeelding 4: Beplanting op het terrein. Zichtbaar zijn distels, bramen, en de klimop tegen de muur. Deze weelderige beplanting biedt schuil- en foeragemogelijkheden voor diverse diersoorten.

Afbeelding 5: Solitaire paardenkastanje op het terrein, met ondergroei van vlier. Tevens klimop (Hedra sp.) tegen de perceelmuur. Onder de bladeren en het zwerfafval zijn geen (sporen van) strikt beschermde dieren aangetroffen. In de kastanje bevinden zich vogelnesten.

Afbeelding 6: Beplanting op het terrein. Tevens de bebouwing zichtbaar direct gelegen aan het studiegebied.

Afbeelding 7: Opname van de opstal aanwezig op het studiegebied. Deze beschikt over een gemetselde muur met stootvoegen die in contact staan met een ongeïsoleerde spouwruimte. Er is een dakoverstek aanwezig die nauw aansluit met de muur. Hier zijn geen openingen aangetroffen. Het dak is bedekt met dakpannen.

Afbeelding 8: Stootvoeg in de muur van de opstal. Aan de bovenzijde is de dakoverstek zichtbaar.

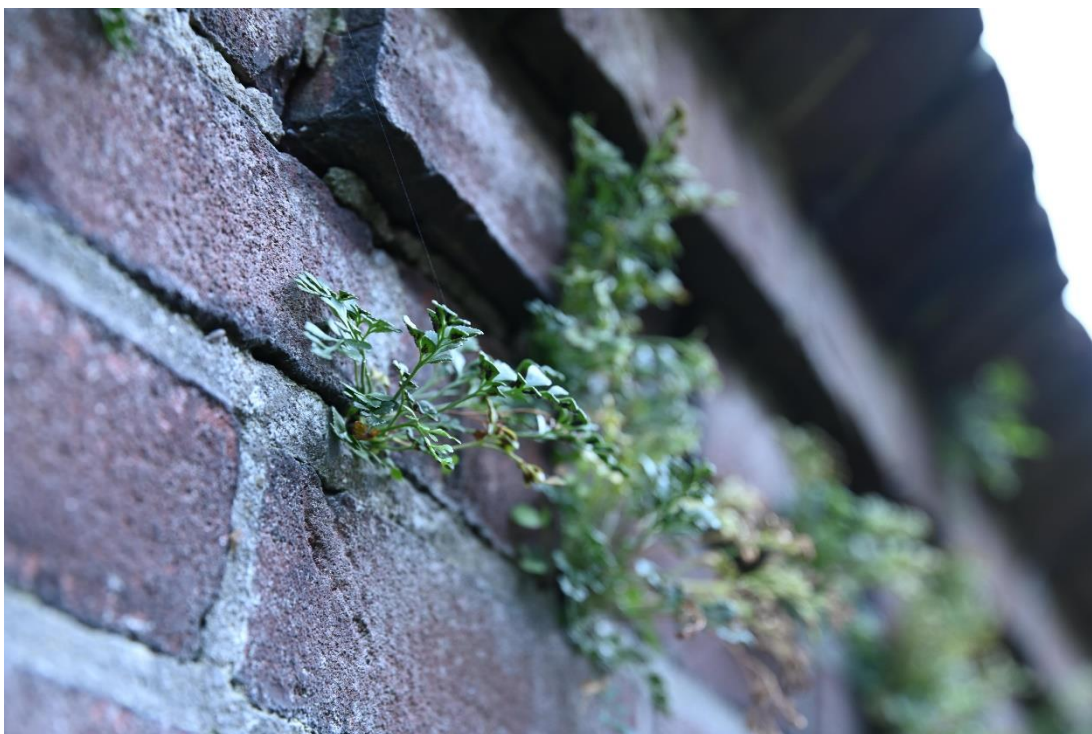
Afbeelding 9: Opening in de buitenmuur. De ongeïsoleerde spouwmuur is zichtbaar.

Afbeelding 10: Het dak van de opstal is bedekt met dakpannen. Deze pannen rusten op een betonnen dakconstructie. Op enkele plekken dit door verweer losgeraakt en kunnen dieren onder de pannen kruipen. Tijdens de inspectie zijn er geen sporen van dieren en nestmateriaal in deze ruimten aangetroffen.

Afbeelding 11: De betonnen dakconstructie vanaf de binnenzijde (onderzijde) bekeken. De betonplaten sluiten naadloos aan en er zijn geen openingen aangetroffen. Dieren kunnen via het dak derhalve de binnenzijde van de opstal niet bereiken. Ook zijn hier geen sporen van dieren aangetroffen.

Afbeelding 12: In de perceelmuur groeien diverse kruidachtige planten.

Afbeelding 13: Achterzijde van de opstal. Hier staan diverse materialen die schuilmogelijkheden kunnen bieden aan kleine grondgebonden zoogdieren. Tevens zijn hier stootvoegen aanwezig in de muur van het pand.

Afbeelding 14: Noordzijde van de opstal. Muur met stootvoegen en nestkast die niet in gebruik is of is geweest.

Afbeelding 15: Nestkast aan de noordzijde van de opstal.

Afbeelding 16: Overzicht van het projectgebied met de opstal en solidaire paardenkastanje.

Afbeelding 17: Projectgebied met zicht op aangelegd pand en kerk.

Afbeelding 18: Kleine Schoolstraat waaraan het projectgebied gelegen is.

Bijlage 2: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten

In de onderstaande lijst zijn de vogelsoorten opgenomen waarvan de vogelnesten (categorie 1 t/m 4) het gehele jaar beschermd zijn en categorie 5 die onder bepaalde voorwaarden ook jaarrond zijn beschermd (zie toelichting onder tabel).

Vogelsoort	Bescherming	Vogelsoort	Bescherming
Steenuil	Categorie 1	Eidereend	Categorie 5
Gierzwaluw	Categorie 2	Ekster	Categorie 5
Huismus	Categorie 2	Gekraagde roodstaart	Categorie 5
Roek	Categorie 2	Glanskop	Categorie 5
Grote gele kwikstaart	Categorie 3	Grauwe vliegenvanger	Categorie 5
Kerkuil	Categorie 3	Groene specht	Categorie 5
Oehoe	Categorie 3	IJsvogel	Categorie 5
Ooievaar	Categorie 3	Kleine bonte specht	Categorie 5
Slechtvalk	Categorie 3	Kleine vliegenvanger	Categorie 5
Boomvalk	Categorie 4	Koolmees	Categorie 5
Buizerd	Categorie 4	Kortsnavelboomkruiper	Categorie 5
Havik	Categorie 4	Oeverzwaluw	Categorie 5
Ransuil	Categorie 4	Pimpelmees	Categorie 5
Sperwer	Categorie 4	Raaf	Categorie 5
Wespendief	Categorie 4	Ruigpootuil	Categorie 5
Zwarte wouw	Categorie 4	Spreeuw	Categorie 5
Blauwe reiger	Categorie 5	Tapuit	Categorie 5
Boerenzwaluw	Categorie 5	Torenvalk	Categorie 5
Bonte vliegenvanger	Categorie 5	Zeearend	Categorie 5
Boomklever	Categorie 5	Zwarte kraai	Categorie 5
Boomkruiper	Categorie 5	Zwarte mees	Categorie 5
Bosuil	Categorie 5	Zwarte roodstaart	Categorie 5
Brilduiker	Categorie 5	Zwarte specht	Categorie 5
Draaihals	Categorie 5		

- Categorie 1:** Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en nestplaats;
- Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde nestlocatie broeden en die zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van opstallen of een specifieke biotoop. De voorwaarden voor deze nesten zijn meestal zeer specifiek en weinig beschikbaar;
- Categorie 3:** Nesten van niet-kolonie broedende vogels die elk broedseizoen op dezelfde nestlocatie broeden en die zeer honkvast zijn of afhankelijk van opstallen. De voorwaarden voor deze nesten zijn meestal zeer specifiek en weinig beschikbaar;
- Categorie 4:** Vogels die elk broedseizoen gebruik maken van hetzelfde nest en die bijna nooit in staat zijn een nieuw nest te bouwen;
- Categorie 5:** Vogels die meestal terugkeren naar dezelfde nestlocatie of in de directe omgeving hiervan. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Er is wel sprake van jaarronde bescherming van de nesten als ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen (voorbeeld geen alternatieve nestlocaties in de directe omgeving).

Bijlage 3: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijn:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn:

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwopen of te vernielen.

Andere soorten:

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

